

Bruxelles, 5.6.2019
COM(2019) 505 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

**privind Programul național de reformă al Germaniei pentru 2019 și care include un aviz
al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2019**

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Germaniei pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2019

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 21 noiembrie 2018, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2019. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile Analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 21 martie 2019. De asemenea, la data de 21 noiembrie 2018, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Germania printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 21 martie 2019. La

---

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

9 aprilie 2019, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro („recomandarea pentru zona euro”).

- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Germania ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a Recomandării pentru zona euro, după cum se reflectă în recomandările (1) și (2) de mai jos. În special, măsurile de investiții și de sprijinire a creșterii salariilor vor contribui la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro în ceea ce privește reechilibrarea zonei euro, iar reorientarea fiscală care să degreveze munca va contribui la punerea în aplicare a celei de-a treia recomandări pentru zona euro în ceea ce privește funcționarea pieței forței de muncă.
- (3) Raportul de țară pentru Germania din 2019³ a fost publicat la 27 februarie 2019. Acesta a evaluat progresele realizate de Germania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice țării adoptate de Consiliu la 13 iulie 2018, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor din anii anteriori, precum și progresele realizate de Germania în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 27 februarie 2019⁴. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Germania se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, scăderea lentă a excedentului de cont curent rămâne ridicată și prezintă relevanță transfrontalieră. Excedentul a scăzut ușor în 2018 în contextul unei creșteri a cererii interne și se preconizează că va continua să scadă treptat în următorii ani, rămânând, în același timp, peste pragul stabilit în procedura privind dezechilibrele macroeconomice. Excedentul reflectă un nivel modest al investițiilor interne în raport cu economiile realizate atât în sectorul privat, cât și în cel public. Au fost luate măsuri pentru a stimula investițiile publice și private, care au crescut substanțial. Acest lucru a contribuit la o creștere bazată mai mult pe cererea internă. Cu toate acestea, ca pondere din PIB, ar fi fost de așteptat ca investițiile și consumul să crească mai mult, având în vedere condițiile favorabile de finanțare, restanțele în materie de investiții publice, în special la nivel municipal, și marja de manevră bugetară disponibilă. Creșterea salariilor s-a produs într-o oarecare măsură odată cu deficitul de forță de muncă, însă creșterea salariilor reale rămâne modestă.
- (4) La 16 aprilie 2019, Germania și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2019, iar la 17 aprilie 2019 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2019. Pentru a ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost luate în considerare în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁵, Comisia poate solicita

³ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2019) 1004 final.

⁴ COM(2019) 150 final.

⁵ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european

unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la ele dacă acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care se va prevala de dispoziția menționată anterior în orientările sale privind aplicarea măsurilor prin care se stabilește o corelație între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică⁶.

- (6) În prezent, Germania face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. Conform Programului de stabilitate pentru 2019, guvernul are în vedere să ajungă la un excedent bugetar situat între $\frac{1}{2}$ și $\frac{3}{4}$ % din PIB în perioada 2019-2023. Pe baza soldului structural recalculat⁷, obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB – continuă să fie depășit pe întreaga perioadă a programului. Conform Programului de stabilitate pentru 2019, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea în 2019 sub valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat, iar până în 2023 va scădea treptat la 51¼%. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare respective este unul favorabil. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2019, se preconizează că soldul structural va înregistra un excedent de 1,1 % din PIB în 2019 și de 0,8 % din PIB în 2020, situându-se peste obiectivul bugetar pe termen mediu. Se estimează că datoria publică se va menține pe o traiectorie descendentă fermă. În ansamblu, conform opiniei exprimate de Consiliu, se preconizează că Germania se va conforma dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere în 2019 și 2020. În același timp, respectând obiectivul bugetar pe termen mediu, ar fi important să se utilizeze politici bugetare și structurale pentru a se ajunge la o tendință ascendentă susținută a investițiilor publice și private, în special la nivel regional și municipal.
- (7) Investițiile publice și private au crescut puternic în 2018, dar rata investițiilor rămâne sub media zonei euro. În 2018, investițiile publice au crescut cu 7,7 % nominal și cu 3,8 % în termeni reali, dar sunt încă necesare eforturi suplimentare pentru a compensa importantele întâzieri în materie de investiții, în special în ceea ce privește investițiile în infrastructură și educație. Creșterea reală a investițiilor publice a fost pozitivă în ultimii 3 ani, după o perioadă de rate de creștere negativă. Acest lucru reflectă eforturile guvernului de a stimula investițiile. Cu toate acestea, valorile investițiilor la nivel municipal au rămas mai mici decât cele ale deprecierii, iar investițiile restante acumulate până în 2018 au crescut la 5 % din PIB. Împreună cu situația bugetară favorabilă, aceasta indică faptul că există posibilitatea de a spori investițiile la toate nivelurile de guvernare, în special la nivel regional și municipal. Investițiile în infrastructura publică sunt încă frânate de constrângerile legate de capacitate și planificare la nivel municipal. Au fost introduse măsuri de depășire a acestor constrângeri, dar acestea nu au înregistrat încă rezultate tangibile susținute. În plus, este loc de ameliorări în ceea ce privește serviciile publice digitale și achizițiile publice. Investițiile private au crescut în mod semnificativ, dar nu și în cazul tuturor tipurilor de active. Investițiile în echipamente au crescut puternic ca urmare a utilizării record a capacităților de producție. Investițiile în locuințe continuă să crească vertiginos. Cu toate acestea, sectorul construcțiilor raportează, în prezent, constrângeri în materie de capacitate și creșteri de prețuri. În termeni reali, construcțiile

---

pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁶

COM(2014) 494 final.

⁷

Soldul ajustat ciclic, excluzând măsurile cu caracter excepțional și pe cele temporare, recalculat de Comisie prin aplicarea metodei stabilite de comun acord.

nerezidențiale au crescut într-un ritm tot mai lent, ceea ce sugerează că este posibil ca infrastructura esențială să nu fi ținut pasul cu nevoile economiei.

- (8) Cheltuielile publice pentru educație, de 4,1 % din PIB în 2017, au rămas sub media Uniunii de 4,6 %. Din totalul cheltuielilor publice, 9,3 % au fost orientate către educație, ceea ce se situează, de asemenea, sub media UE de 10,2 %. Cheltuielile cu educația și cercetarea s-au menținut la 9 % din PIB în 2017, situându-se astfel sub obiectivul național de 10 %. Deși cheltuielile pentru educație au crescut în termeni reali, volumul mare de investiții restante a crescut și mai mult ca urmare a evoluțiilor demografice. Modificările legislative care permit investițiile directe ale guvernului federal în educația digitală, în plus față de resursele alocate de landuri (Digitalpakt) sunt promițătoare, dar rezultatele nu se văd încă. Provocări precum creșterea numărului de elevi, lipsa profesorilor, digitalizarea și extinderea în continuare a educației și îngrijirii copiilor preșcolari vor necesita o finanțare publică adecvată. Cheltuielile suplimentare pentru educație și cercetare și inovare sunt esențiale pentru sporirea potențialului de creștere al Germaniei și pentru adaptarea la schimbările tehnologice.
- (9) În ultimii ani, Germania a înregistrat progrese în ceea ce privește creșterea intensității cercetării și dezvoltării, în principal ca urmare a creșterii cheltuielilor cu cercetarea și dezvoltarea efectuate de marile întreprinderi, în special în sectoarele de producție de tehnologie medie-înaltă și în mod deosebit în sectorul autovehiculelor. Intensitatea cercetării și dezvoltării în întreprinderile mici și mijlocii este cu mult sub media UE și continuă să rămână în urmă. Întreprinderile mici și mijlocii au tendința de a beneficia mai puțin de cooperarea cu institutele de cercetare publice decât întreprinderile mari. Acești doi factori afectează inovarea în afaceri, care se află pe o traiectorie descendentă pe termen lung. Investițiile suplimentare în cercetare și dezvoltare sunt esențiale nu numai pentru a spori capacitatea de inovare în toate sectoarele economiei și pentru a stimula productivitatea, dar și pentru a facilita tranziția către o economie circulară și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în special în ceea ce privește transportul durabil, tehnologiile energetice ecologice, ecoinovarea și reciclarea, precum și pentru a spori și mai mult performanța sectorului public de cercetare și contribuția acestuia la îndeplinirea acestor obiective.
- (10) Digitalizarea economiei germane progresa încet, iar întreprinderile mici și mijlocii rămân în continuare cele care adoptă lent tehnologiile digitale. Germania a rămas în urmă în ceea ce privește implementarea la nivel național a rețelelor în bandă largă de foarte mare capacitate (în gigabiți), în special în zonele rurale, unde investițiile mai puternice ar avea capacitatea de a îmbunătăți creșterea productivității. La mijlocul anului 2018, doar 9 % din gospodăriile germane erau acoperite de rețele de acces prin fibră optică de înaltă performanță, în comparație cu media UE de 30 %. În schimb, modernizarea rețelelor de cabluri de cupru existente (vectorizarea) a continuat să fie soluția tehnologică preferată. În timp ce multe servicii se bazează pe o conectivitate de foarte mare viteză, 23 700 de parcuri de afaceri nu erau conectate la o rețea de fibră optică în 2017 și 28 % din totalul întreprinderilor nu aveau acces la rețele de cel puțin 50 megabiți. Lipsa unei astfel de conectivități descurajează investițiile, în special investițiile întreprinderilor mici și mijlocii, dintre care multe sunt situate în zonele rurale și semirurale. Intervenția publică în implementarea infrastructurii de bandă largă de foarte mare viteză (≥ 100 Mbps) rămâne esențială și s-ar putea explora și alte soluții decât subvențiile. Performanța serviciilor publice digitale și a serviciilor de e-sănătate este cu mult sub media UE. Numai 43 % dintre utilizatorii germani de internet au folosit serviciile de e-guvernare în 2018 (față de media UE de 64 %). În ceea ce

privește e-sănătatea, 7 % dintre germani au utilizat serviciile de sănătate și de îngrijire furnizate online (comparativ cu media UE de 18 %). Doar 19 % dintre medicii generaliști eliberează rețete electronice (în comparație cu media UE de 50 %).

- (11) Sunt necesare mai multe investiții în infrastructura de transport și în soluții de mobilitate curată pentru a soluționa provocările legate de mobilitate și de calitatea aerului și pentru a sprijini atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea. Emisiile de gaze cu efect de seră generate de transportul rutier au crescut în ultimii 5 ani. Calitatea aerului din Germania reprezintă un motiv serios de îngrijorare, în special în zonele urbane, unde traficul generează aproximativ 60 % din emisiile nocive de NOx. Transportul de mărfuri ar putea beneficia de pe urma unor soluții de intermodalitate mai dezvoltate. Autoturismele rămân, de departe, mijlocul de transport cel mai frecvent utilizat pentru naveta zilnică, iar timpul mediu petrecut în ambuteiaje este de aproximativ 30 de ore pe an. Costul anual al congestionării și căutării de locuri de parcare a fost estimat la 110 miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 4 % din PIB-ul Germaniei. Deși vehiculele care funcționează cu combustibili alternativi au cunoscut cea mai puternică creștere a numărului de noi înmatriculări, cifrele rămân scăzute. Utilizarea în comun a mijloacelor personale de transport este încă insuficient exploatată. De asemenea, vor fi necesare investiții publice și private considerabile pentru crearea de noi lanțuri de aprovizionare cu baterii și materii prime critice.
- (12) Rețelele de energie electrică ale Germaniei se adaptează lent la producția de energie din surse regenerabile și rămân necesare investiții semnificative în rețelele de transport și de distribuție. Întârzierile substanțiale în realizarea a numeroase proiecte generează costuri considerabile pentru rețelele de energie electrică și piețele energiei electrice din Germania și Europa. Din cei 1 800 km de rețea prevăzuți în proiecte și identificați în Legea din 2009 privind extinderea rețelelor energetice, doar aproximativ 800 km fuseseră realizați până în al doilea trimestru al anului 2018, în parte din cauza opoziției publice. Întârzierile în extinderea rețelei vor conduce la creșterea costurilor legate de congestionare și vor provoca mai multe denaturări în funcționarea pieței, atât în Germania, cât și la nivel transfrontalier. Investițiile în rețelele energetice care promovează cuplarea sectorială, diversificarea și o infrastructură adecvată de rețea sunt esențiale pentru flexibilitatea sistemului energetic și pentru o mai bună integrare la nivelul diferitelor sectoare ale economiei, în vederea atingerii obiectivelor în materie de energie și climă.
- (13) Locuințele din Germania au devenit mai puțin accesibile. Din 2015, atât chiriile, cât și prețurile locuințelor au crescut mai repede decât mediile pe termen lung, în special în orașele mari. În 2017, 20 % dintre persoanele cu vârsta de cel puțin 65 de ani din Germania s-au confruntat cu o sarcină de cost locativ excesiv (adică au trebuit să plătească pentru locuință peste 40 % din venitul disponibil). În Europa, procentul persoanelor de cel puțin 65 de ani aflate în această situație a fost de 10 %. Pentru populația cu cel mai mic venit, rata costului locativ excesiv a fost cu 10 puncte procentuale peste media UE de 35,3 %. Guvernul a reacționat cu anumite măsuri, inclusiv o „frână de preț” care restricționează creșterea chiriilor (*Mietpreisbremse*), o schemă de sprijin pentru achiziționarea de noi bunuri imobile (*Baukindergeld*), precum și o modificare a dreptului de bază pentru a permite administrației federale să sprijine financiar construcția de locuințe sociale. Cu toate acestea, finalizarea noilor locuințe rămâne mult sub nivelul cererii și cu mult sub obiectivul guvernamental de 375 000 pe an. Ar putea fi necesare măsuri suplimentare, cum ar fi accelerarea construirii de locuințe sociale, îmbunătățirea opțiunilor de transport, precum și reformarea reglementărilor privind utilizarea terenurilor și construcțiile.

- (14) Germania a beneficiat în mod special de pe urma integrării pe piața unică și joacă un rol important în dezvoltarea sa ulterioară. Cu toate acestea, barierele în calea concurenței în sectorul serviciilor pentru întreprinderi din Germania rămân ridicate în comparație cu alte state membre ale UE. Este vorba de diferite domenii, inclusiv profesiile reglementate, cum ar fi arhitectura, ingineria și serviciile juridice, în care restricțiile de reglementare, cum ar fi rezerva de activități și reglementările privind prețurile și comisioanele, împiedică concurența. Însă chiar și serviciile nereglementate pentru întreprinderi întâmpină mai multe restricții la mediul general de afaceri decât cele din alte state membre. Modificările aduse reglementării serviciilor destinate întreprinderilor în vederea creșterii concurenței ar spori eficiența și eficacitatea investițiilor și a activității economice.
- (15) După unele îmbunătățiri aduse în anii precedenți, în ultimul an s-au înregistrat puține progrese în ceea ce privește reforma sistemului de impozitare din Germania menită să stimuleze investițiile private pe plan intern și creșterea economică. Sistemul fiscal rămâne complex, denaturează procesul decizional, de exemplu, în ceea ce privește participarea pe piața forței de muncă, investițiile și finanțarea și ar putea oferi stimulente mai eficiente pentru investiții și consum. Majoritatea progreselor au fost înregistrate în domeniul impozitării veniturilor salariale, dar acest lucru nu este încă vizibil în datele furnizate. Există încă potențial de reducere a impozitării muncii cu efect de distorsionare, prin trecerea de la impozitarea veniturilor salariale la surse de venituri mai favorabile creșterii durabile și incluzive. Impozitarea veniturilor salariale în 2018 (sarcina fiscală asupra costului forței de muncă) a rămas printre cele mai ridicate din UE, atât pentru persoanele cu venituri salariale medii, cât și pentru cele cu venituri salariale mici. Contribuțiile la asigurările sociale ale angajaților sunt deosebit de mari într-o comparație la nivel internațional, iar contribuțiile la asigurările sociale în ansamblu reprezintă aproximativ două treimi din sarcina fiscală asupra costului forței de muncă, cealaltă treime fiind reprezentată de impozitul pe venit. În schimb, veniturile obținute din taxele de mediu ca pondere din PIB sunt printre cele mai scăzute din UE. Costul capitalului și rata medie efectivă a impozitului pe profit, care diferă de la o regiune la alta, sunt printre cele mai ridicate din UE. Rata medie efectivă a impozitului s-a ridicat la 28,8 % (agregat național), în comparație cu media UE de 20 %. Din cauza interacțiunii dintre impozitul pe profit, impozitul comercial local și suprataxa de solidaritate, sistemul de impozitare a societăților este complex, presupune costuri ridicate de administrare fiscală și denaturează nivelul și localizarea investițiilor. În plus, impozitul pe profit denaturează deciziile de finanțare, cu o tendință de finanțare prin îndatorare, estimată ca fiind a treia cea mai ridicată din UE, conform datelor din 2017. Reducerea costurilor de capital în acțiuni ar putea spori investițiile private și ar consolida piața relativ subdezvoltată a capitalului de risc.
- (16) Piața forței de muncă rămâne puternică, dar potențialul de piață al anumitor grupuri este insuficient exploatat. Rata de ocupare a forței de muncă pentru categoria de vârstă 20-64 de ani a ajuns la 79,9 % în al patrulea trimestru al anului 2018, fiind una dintre cele mai ridicate din UE. Rata șomajului a coborât la un nivel record de 3,2 % la începutul anului 2019. Numărul ridicat de locuri de muncă vacante și deficitul de forță de muncă devin din ce în ce mai evidente și limitează producția în mod semnificativ în anumite regiuni și sectoare. Totuși, este insuficient exploatat potențialul anumitor grupuri pe piața forței de muncă – de exemplu cel al femeilor și al persoanelor care provin dintr-un context de migrație. Germania înregistrează un procent foarte ridicat al femeilor care lucrează cu normă parțială (46,7 %). Impozitele pe forța de muncă din Germania rămân relativ ridicate, inclusiv pentru persoanele cu venituri salariale mici. Normele speciale care reglementează impozitul comun pe venit pentru cuplurile

căsătorite (*Ehegattensplitting*) nu reprezintă un stimulent pentru soțul care obține venitul mai mic să își prelungească programul de lucru. Persoanele care provin dintr-un context de migrație au o rată de ocupare a forței de muncă mult mai scăzută decât persoanele native, cu un decalaj deosebit de mare în cazul femeilor. Au fost luate măsuri pentru a sprijini integrarea refugiaților pe piața forței de muncă, dar există în continuare provocări, printre care necunoașterea limbii germane, calificările lipsă sau netransferabile, responsabilitățile de îngrijire față de copii și rude, precum și lipsa de experiență în ceea ce privește normele informale de pe piața muncii din Germania.

- (17) Pensionarea generației „baby boom” afectează Germania mai mult decât alte țări din UE. Pe termen lung, această evoluție demografică va afecta finanțele publice germane, ar putea pune sub semnul întrebării caracterul adecvat al pensiilor și ar putea avea un efect negativ asupra categoriei momentan limitate din populația în vârstă (peste 65 de ani) expusă riscului de sărăcie sau de excluziune socială. Până în 2040, se așteaptă ca țara să se confrunte cu una dintre cele mai mari creșteri din UE ale cheltuielilor cu pensiile publice în raport cu PIB-ul (o creștere cu 1,9 puncte procentuale din PIB), în timp ce rata pensiei publice va scădea cu 4,4 puncte procentuale, la 37,6 %, conform Raportului din 2018 privind îmbătrânirea populației (Comisia Europeană, 2018). Reformele recente ale pensiilor au sporit nivelul prestațiilor pentru anumite grupuri, însă nu este clar dacă beneficiile sociale obținute sunt proporționale cu costurile lor bugetare considerabile. Guvernul a stabilit, de asemenea, două „linii de stop” (*doppelte Haltelinie*): o rată maximă a contribuției la sistemul de pensii de 20 % și o rată minimă de înlocuire a venitului de 48 % până în 2025. Se preconizează că menținerea acestor limite va necesita transferuri bugetare semnificative, ceea ce va spori și mai mult sarcina asupra generațiilor mai tinere. În plus, se pune în continuare întrebarea dacă veniturile din pensii ale lucrătorilor cu venituri mici sunt adecvate.
- (18) Deși deficitul de forță de muncă s-a accentuat, creșterea salariilor reale rămâne modestă, în timp ce veniturile nominale au crescut cu 3,1 % în 2018. În plus, o concentrare a creșterii ocupării forței de muncă pe posturi cu normă întreagă mai bine plătite și o reducere a ponderii muncii marginale cu fracțiune de normă la nivelul tuturor locurilor de muncă au contribuit la creșterea globală a salariilor în 2018, aceasta fiind puțin mai mare decât creșterea productivității. Acoperirea negocierilor colective a continuat să scadă (cu 2 puncte procentuale între 2016 și 2017), până la 49 % în vest și 34 % în est. Există diferențe semnificative în ceea ce privește acoperirea la nivelul sectoarelor, cu o mai bună acoperire în sectorul public și în industrie și cu o acoperire mai redusă în sectorul serviciilor. Lucrătorii cu salarii mici au beneficiat, în general, de salariul minim care a fost introdus începând din 2015. Salariile pe oră situate la nivelul inferior al distribuției salariale, în special cele mai mici două decilii, au crescut substanțial. Cu toate acestea, ponderea lucrătorilor cu salarii mici, de 22,5 % în 2017, rămâne cu mult peste media UE. Numărul persoanelor angajate doar în mini-joburi a scăzut cu 6,8 % în perioada 2010-2018, iar ocuparea forței de muncă în posturi pentru care se plătesc asigurații sociale a crescut cu aproximativ 18,1 % în aceeași perioadă. Consolidarea condițiilor de promovare a creșterii salariale ar sprijini cererea internă și ar contribui la reechilibrarea zonei euro.
- (19) În Germania, mobilitatea socială ascendentă din educație este scăzută. Sursele naționale confirmă puține progrese în materie de reducere a influenței mediului socioeconomic asupra evoluției școlare. Germania are rezultate bune în ceea ce privește integrarea în educație și formare a migrantilor și refugiaților sosiți recent. Cu toate acestea, persoanele care provin dintr-un context de migrație se confruntă, de regulă, cu provocări mai mari decât cursanții nativi (de exemplu, ratele de părăsire

timpurie a școlii și dificultatea de a găsi un loc într-un program de ucenicie). Clasele din ce în ce mai eterogene necesită eforturi susținute de consolidare a profesiei de cadru didactic, într-o perioadă în care există deja un deficit considerabil de profesori. Participarea angajaților la programele de învățare în rândul adulților este o preocupare pentru performanța viitoare pe piața forței de muncă a lucrătorilor, în special pentru cele 7,5 milioane de persoane care nu dețin competențe de bază în materie de citire și scriere.

- (20) Deși numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială a scăzut față de nivelul maxim înregistrat în 2014, există în continuare provocări în ceea ce privește egalitatea de șanse. În special, riscul de sărăcie sau de excluziune socială a fost, în 2017, cu 67 de puncte procentuale mai mare pentru copiii părinților slab calificați decât pentru copiii părinților cu înaltă calificare. Această diferență este substanțial mai mare decât diferența medie din UE (53,9 puncte procentuale).
- (21) Programarea fondurilor UE pentru perioada 2021-2027 ar putea contribui la eliminarea unora dintre lacunele identificate în recomandări, în special în domeniile vizate de anexa D la raportul de țară⁸. Acest lucru i-ar permite Germaniei să utilizeze în mod optim fondurile respective în relație cu sectoarele identificate, ținând seama de disparitățile regionale.
- (22) În contextul semestrului european 2019, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Germaniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2019. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2019 și Programul național de reformă pentru 2019, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Germaniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții a UE la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Germania, ci și de conformitatea lor cu normele și orientările Uniunii.
- (23) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2019 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz conform căruia este de așteptat ca Germania să respecte Pactul de stabilitate și de creștere.
- (24) Ținând cont de bilanțul aprofundat realizat de Comisie și de această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2019 și Programul de stabilitate pentru 2019. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările (1) și (2) de mai jos.

RECOMANDĂ ca, în perioada 2019-2020, Germania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Respectând obiectivul bugetar pe termen mediu, să utilizeze politicile bugetare și structurale pentru a obține o tendință ascendentă susținută a investițiilor publice și private, în special la nivel regional și municipal. Să orienteze politica economică în domeniul investițiilor către: educație; cercetare și inovare; digitalizare și servicii în bandă largă de foarte mare capacitate; transport durabil, precum și rețele energetice și locuințe accesibile, ținând seama de disparitățile regionale. Să transfere presiunea fiscală dinspre forța de muncă spre surse mai favorabile pentru o creștere durabilă și incluzivă. Să stimuleze concurența în domeniul serviciilor pentru întreprinderi și al profesiilor reglementate.

⁸

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2019) 1004 final.

2. Să reducă factorii care îi descurajează pe lucrători să lucreze mai multe ore, inclusiv sarcina fiscală mare asupra forței de muncă, în special în cazul persoanelor cu salarii mici și al celor care contribuie cu salariul mai mic la venitul familiei. Să ia măsuri pentru a proteja sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii, păstrând în același timp un nivel adecvat al acestora. Să consolideze condițiile care sprijină o creștere mai mare a salariilor, respectând în același timp rolul partenerilor sociali. Să îmbunătățească evoluția școlară și nivelul de competențe al grupurilor defavorizate.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*